

ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มครเป็นไทย

สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๑. ตํ สุตฺวา มุตมฺงฺคฺลโก นามโก ปุริโส อาห โสตํ นามตํ โภ สาธุมฺปิ
 อสาธุมฺปิ มนาปมฺปิ อมนาปมฺปิ สฺนฺนาติ ยทิ เตน สุตํ มงฺคฺลํ ลียา สพฺพมฺปิ มงฺคฺลํ
 ลียา ตสฺมา น สุตํ มงฺคฺลํ อปิจ โข ปน มุตํ มงฺคฺลํ มุตํ นาม อภิมงฺคฺลสมฺมตํ
 คณฺธรสโผฏฺจพฺพํ เสยฺยถิทํ อิคฺเชจฺโจ กาลสฺเสวภูจาย ปทุมคณฺธาติปฺปผคณฺธํ วา
 ฌายติ ปุสฺสทนต์กภูจํ วา ขาทติ ปจฺวี วา อามสฺติ หริตสฺสํ วา อลฺลโคมยํ วา
 กจฺฉปํ วา ติลวาทํ วา ปุปฺผํ วา ผลํ วา อามสฺติ ปุสฺสมตฺติกาย วา สมฺมา ลิมฺปติ
 ปุสฺสสาฎกํ วา นิวาเสติ ปุสฺสเวจฺนํ วา ฐาเรติ ยํ วา ปนญฺมมฺปิ กิณฺจจิ เอวรूपํ
 อภิมงฺคฺลสมฺมตํ คณฺธํ วา ฌายติ รลํ วา สายติ โผฏฺจพฺพํ วา ผุสฺติ อิทํ วุจฺจติ
 มุตมงฺคฺลนฺติ ฯ เต ตโย อญฺญมญฺญํ สญฺญาเปตฺตํ นาสกฺขีสุ ฯ ตทญฺเณสุ ปน
 มนุสฺเสสุ เอกจฺเจ เตลํ วจฺนํ คณฺหีสุ เอกจฺเจ น คณฺหีสุ เย น คณฺหีสุ เต เตหิ
 สหฺธิ วิวทฺธีสุ ฯ เย ทิฏฺฐมงฺคฺลิกสฺส วจฺนํ คณฺหีสุ เต ทิฏฺฐจฺเยว มงฺคฺลนฺติ คตา ये
 อิตเรลํ วจฺนํ คณฺหีสุ เต สุตฺเยว มงฺคฺลํ มุตฺเยว มงฺคฺลนฺติ คตา ฯ เอวมยํ มงฺคฺลกถา
 สกลชมฺพุทฺธิเป ปากฺกฺวา ฯ (มงฺคฺลตฺถที่ปนิยา ปจฺโม ภาโค/ข้อ ๓)

๒. อฏฐาสีติ จานํ กปะเปสิ จิตา อโหสีตยตโต ๗ อติปัจฉโต จานํ อติปุรโต
 อจจาสนเน อติทุเร ปฏิวาเต อุณหตปะปเทเส จานนุติ ฉฏฐานโทเส วชเชตวา จิตา
 ทิ เอกมนุํ จิตา นาม ๗ กสฺมา ปนายํ น นิสีหติ ๗ ลหุนิวตติตูกามตาย ๗
 เทวตา ทิ กิณฺจิทเว การณํ ปฏิจจ อสุจิปุริตํ วจจฏฐานํ วิย มนุสฺสโลกํ อากจฺฉนฺติ
 ปกตียา ปเนตาสํ โยชนสตปะปฏฺติ มนุสฺสโลกํ ทฺคฺคฺนชฺตาย ปฏิกฺกุโล โหติ น ตตฺถ
 อภิรฺมฺนฺติ เตนายํ อากตฺกิจจํ กตฺวา ลหุนิวตติตูกามตาย น นิสีหติ ๗

เอวํ เอกมนุํ จิตฺโต โส เทวปะตฺโต ทสสทสฺสจกฺกวาเพสุ เทวพฺรหฺมาโน
 มงฺคฺลปะณฺหํ โสตูกามตาย อิมสฺมี จกฺกวาเพ สฺนฺนิปตฺติตฺวา เอกวาลคฺคฺโกฏฺฐิโอกาสมตฺเต
 ทสมฺปิ วิสฺมฺปิ ตีสมฺปิ จตฺตาพีสมฺปิ ปณฺญาสมฺปิ สฏฺฐิมฺปิ สตตฺติมฺปิ อสีติมฺปิ
 สฺขุมตฺตภาเว นิมฺมินิตฺวา สพฺเพ เต อติกฺกมฺม วิราชฺมานํ ปณฺญตฺตปะวฺรพฺุชฺชาสเน
 นิสินฺนํ ภควนุํ ปรีวาเรตฺวา จิตฺเต ทิสฺวา ตสฺมี สมเย อนาคตฺตานมฺปิ สกฺลชฺมพฺุที่ปะ
 กานํ มนุสฺสฺสานํ เจตฺสา เจโตปรีวิตกฺกมณฺญาเย สพฺพเทวมนุสฺสฺสานํ วิจิกิฉฺฉาสลฺลสมฺมุ
 ทรณตฺถํ ภควนุํ ปุจฺฉิ ๗ เตน วุตฺตํ เอกมนุํ จิตา โข สาทฺยาทิ ๗ (มงฺคฺลตฺถที่ปะนียา
 ปจฺจโม ภาโค/ข้อ ๙ - ๑๐)

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มครเป็นไทย

๑. ชายผู้หนึ่ง นามว่า มุตมังคลิกะ ได้ฟังคำนั้นแล้ว ก็กล่าวว่า ผู้เจริญชื่อว่าโสตะนั้น ย่อมได้ยินเสียงดีบ้าง ไม่ดีบ้าง น่าชอบใจบ้าง ไม่น่าชอบใจบ้าง ผิดว่า เสียงที่โสตะนั้น ฟังแล้ว จะฟังเป็นมงคลไซ้ ก็ะฟังเป็นมงคลไปแม้ทั้งหมดเพราะฉะนั้น เสียงที่ฟังแล้วจึงไม่เป็นมงคล ก็อารมณ์ที่ทราบแล้วต่างหากเป็นมงคล กลิ่น รส โผฏฐัพพะที่สมมติว่าเป็นมงคลยิ่ง ชื่อว่าอารมณ์ที่ทราบแล้ว คือ คนบางคนในโลกนี้ ลุกขึ้นแต่เช้าตรู่ ตมกลิ่นดอกไม้ มีกลิ่นดอกปทุมเป็นต้น หรือเคี้ยวไม้ชำระฟันอันขาว จับต้องปฐพี หรือจับต้องข้าวกล้าอันเขียวสด โคมัยสลด เต่า เกวียนบรรทุกงา ดอกไม้หรือผลไม้ ลูบไล้ด้วยดินสอพองโดยถูกต้อง หรือนุ่งผ้าขาว หรือโปกผ้าโปกขาว ก็หรือตมกลิ่น ลี้มรส หรือถูกต้องโผฏฐัพพะ เห็นปานนี้ อย่างใดอย่างหนึ่ง แม้อัน ซึ่งสมมติว่าเป็นมงคลยิ่ง นี้ เรียกว่าอารมณ์ที่ทราบแล้วเป็นมงคล ฯ ชายทั้ง ๓ นายนั้น ไม่อาจจะตกลงกันได้ ฯ ฝ่ายบรรดามนุษย์เหล่าอื่นจาก ๓ นายนั้น บางพวกเชื่อคำของชายเหล่านั้น บางพวกไม่เชื่อ พวกที่ไม่เชื่อ ก็เถียงกับพวกที่เชื่อเหล่านั้น ฯ พวกที่เชื่อคำของนายทิฐุมังคลิกะก็ถึงความตกลงใจว่า รูปที่เห็นแล้วเท่านั้นเป็นมงคล พวกที่เชื่อคำของอีก ๒ นายก็ถึงความตกลงใจว่า เสียงที่ฟังแล้วเท่านั้น เป็นมงคล อารมณ์ที่ทราบแล้วเท่านั้น เป็นมงคล ฯ เรื่องมงคลนี้ ปรากฏไปทั่วชมพูทวีป ด้วยประการฉะนี้ ฯ

๒. บทว่า อกุฐาลิ ได้แก่ สำเร็จการยืน อธิบายว่า ได้เป็นผู้ยืนแล้ว ๆ ความจริง เทวดาผู้ยืนวันโทษแห่งการยืน ๖ ประการ คือ ยืนข้างหลังนัก ๑ ยืนข้างหน้านัก ๑ ยืนที่ ไกลนัก ๑ ยืนที่ใกล้นัก ๑ ยืนที่เหนือลม ๑ ยืนที่สูง ๑ ชื่อว่ายืน ณ ที่ส่วนข้างหนึ่ง ๆ ถ้ามว่า ก็เพราะเหตุไร เทวดานี้จึงไม่นั่ง ๆ แก้วว่า เพราะต้องการจะกลับเร็ว ๆ ด้วยว่า เทวดาทั้งหลาย มาสู่มนุษยโลกซึ่งเต็มไปด้วยของไม่สะอาด เหมือนที่ตั้งเว็จ เพราะอาศัยเหตุบางอย่างเท่านั้น ก็ตามปกติ จำเดิมแต่ ๑๐๐ โยชน์ มนุษยโลกย่อมเป็นสถานที่ปฏิกุลสำหรับ เทวดาเหล่านั้น เพราะมีกลิ่นเหม็น พวกเทวดาย่อมไม่ยินดียิ่ง ในมนุษยโลกนั้นเพราะเหตุ นั้น เทวดานี้ จึงไม่นั่ง เพราะต้องการจะทำกิจของผู้มาแล้วกลับเร็ว ๆ

เทพบุตรนั้น ยืน ณ ส่วนข้างหนึ่งอย่างนั้นแล้ว เห็นเทวดาและพรหมทั้งหลายใน หินจักรวาล ผู้ประชุมกันในจักรวาลนี้ ด้วยความประสงค์จะฟังมงคลปัญหา จึงเนรมิต อัตภาพอันละเอียด ๑๐ บ้าง ๒๐ บ้าง ๓๐ บ้าง ๔๐ บ้าง ๕๐ บ้าง ๖๐ บ้าง ๗๐ บ้าง ๘๐ บ้าง ขนาดเท่าโอกาสปลายสุดขนทรายเส้นหนึ่งยืนแวดล้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ประทับนั่งบน บวรพุทธอาสน์ที่เขาปลาดไ้ทรงเปล่งปลั่งสว่างเทวดาและพรหมเหล่านั้นทั้งหมด ทรงทราบ ด้วยใจถึงความปริวิตกแห่งใจของพวกมนุษย์ชาวชมพูทวีปทั้งสิ้น แม้ผู้มีได้มาในสมัยนั้น เพื่อจะถอนลูกศรคือความสงสัยของเทวดาและมนุษย์ทุกจำพวก จึงทูลถามพระผู้มีพระ ภาคเจ้า ๆ เพราะเหตุานั้น ท่านพระอานนทเถระ จึงกล่าววว่า เอกมณฑุ จีตา โข สา เป็นต้น ฯ